

تاریخ تکرار می شود

۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ ساعت ۲۰:۲۶

کارتر ضمن نطق‌های انتخاباتی‌اش دار و دسته نیکسون- فورد را بی‌پروا «سوداگران مرگ» می‌نامید و برای رژیم‌های خودکامه‌ای نظیر شیلی و ایران که حقوق بشر را رعایت نمی‌کردند اما از حمایت بی‌چون و چرای ایالات متحد برخوردار بودند خط و نشان می‌کشید.

روی کار آمدن کارتر با در پیش گرفتن سیاست حقوق بشر و منع فروش تسلیحات نظامی به کشورهای دیکتاتور، باعث نگرانی شاه از آینده خود و حکومتش شد. شاه بر این باور بود که با حمایت مالی از جمهوری خواهان می‌تواند مانع به قدرت رسیدن دموکرات‌ها گردد و و یا رویه‌ای به مانند سال ۴۰-۴۱ در پیش گیرد.

«مبارزه انتخاباتی جیمی کارتر تنها به مسئله حقوق بشر که موضوع مبهم و کشداری است محدود نمی‌شد بلکه او با شدت هرچه تمامتر علیه فروش بی‌بند و بار اسلحه به کشورهای دیکتاتوری مخالفت می‌کرد. کارتر ضمن نطق‌های انتخاباتی‌اش دار و دسته نیکسون- فورد را بی‌پروا «سوداگران مرگ» می‌نامید و برای رژیم‌های خودکامه‌ای نظیر شیلی و ایران که حقوق بشر را رعایت نمی‌کردند اما از حمایت بی‌چون و چرای ایالات متحد برخوردار بودند خط و نشان می‌کشید. کارتر و هواداران لیبرال او می‌خواستند از هر جهت با حکومت‌های پیشین آمریکا فرق داشته باشند و به شعار «یک ویتنام جدید نمی‌خواهیم» شعار «یک پینوشه جدید نمی‌خواهیم» را افزوده بودند. بدیهی است که این طرز فکر به هیچ وجه نمی‌توانست مورد پسند شاه قرار بگیرد، بهمین جهت یک بار دیگر تاریخ تکرار شد و او به اردشیر زاهدی سفیرش در واشینگتن دستور داد به بودجه انتخاباتی جerald فورد کمک مالی بدهد. دموکرات‌ها از این موضوع آگاه شدند و زیگنیو برژینسکی " رئیس آینده شورای امنیت ملی در حکومت کارتر، رفتار زاهدی را به علت مهمانی‌های باشکوهی که می‌داد و عادت وی به دادن هدایای گرانبها به نمایندگان کنگره و مطبوعات آمریکا «مایه ننگی» نامید و دیوید آرون مشاور آینده کارتر گفت: اگر شاه گمان می‌کند در زمینه تسلیحات می‌تواند هر چه را که بخواهد به دست آورد با آنچه دور از انتظار اوست روبرو خواهد شد. انتخاب جیمی کارتر به ریاست جمهوری در آبان ۱۳۵۵ (نوامبر ۱۹۷۶) تکان شدیدی به رژیم شاه وارد ساخت. او که انتظار چنین رویدادی را نداشت گمان می‌کرد با تکرار همان بازی سال‌های ۱۳۴۰-۴۱ این بار هم خواهد توانست با رئیس جمهوری جدید کنار بیاید و باز هم چند سالی به حیاتش ادامه بدهد لذا مقارن انتخاب کارتر یکبار دیگر صحبت از «فضای باز سیاسی» را پیش کشید و وعده آزادی انتخابات را داد. اما این کار در حالی صورت گرفت که اوضاع اقتصادی ایران در اثر کاهش بهای نفت رو به بحران می‌رفت و دولت ایران با دو میلیارد دلار کسر بودجه روبرو شده و بسیاری از طرح‌های بزرگ عمرانی موقوف شده بود. بهمین جهت از هر سو زمزمه نارضایتی برخاست و مخالفان رژیم سر بلند کردند.»

منبع: عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تاریخ روابط خارجی ایران، از پایان جنگ جهانی دوم تا سقوط رژیم پهلوی، تهران، مؤلف، ۱۳۶۸،
صص ۲۸۷ - ۲۸۸

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۶۴۸/شود-می-تکرار-تاریخ/۴۹۶۴۸>